

نفت و گاز پارس، شرکت نفت فلات قاره ایران، شرکت نفت و گاز اروندان، شرکت نفت خزر و شرکت ملی حفاری ایران، شرکت مهندسی و توسعه نفت، شرکت پاپانه‌های نفتی ایران و سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس است. با هدف بررسی آخرین تحولات و اقدامات صورت گرفته در این زمینه گفت‌وگویی با محسن خجسته مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران انجام شده که از نظر می‌گذرد:

یکی از اتفاقات مهم در دولت سیزدهم پیگیری ذخیره‌سازی برای جبران ناترازی گاز در فصل سرد سال است در زمینه ذخیره‌سازی، شرکت ملی نفت ایران چه برنامه‌ای دارد؟

به‌طور معمول، ذخیره‌سازی گاز یا در میادین هیدروکربوری صورت می‌گیرد و یا در میادین غیرهیدروکربوری، در حال حاضر مخزن ذخیره‌سازی سراجه فعال بوده که طبق برنامه گاز تولیدی مازاد در ۸ ماهه گرم سال به مخازن تزریق شده تا در فصل سرد سال از آن استفاده مناسبی شود. میدان دیگر، شوربیجه بوده که فاز نخست آن برای ذخیره‌سازی اجرایی شده و برنامه اصلی، توسعه فاز دوم است. هرچند که در حال حاضر تعداد دیگری از ساختارهای ذخیره‌سازی در مراحل اکتشاف و توصیف بوده و هنوز به مرحله توسعه نرسیده که این امر مستلزم انجام امور اکتشاف و توصیف است. واقعیت این است که ذخیره‌سازی یک امر بالادستی بوده و به صورت اصولی ذخیره‌سازی در زمره فعالیت‌های شرکت ملی گاز ایران نیست چون فعالیت شرکت ملی گاز ایران بالادستی نیست؛ وظیفه اصلی شرکت ملی گاز ایران توزیع گاز است. توسعه میادین ذخیره‌سازی سراجه و شوربیجه توسط شرکت ملی نفت ایران انجام شده و در سال‌های قبل به شرکت ملی گاز ایران سپرده شده که این دو میدان جزو میادین شرکت مناطق نفت مرکزی است.

ناگفته نماند که با این حجم مصرف گاز آیا برای ذخیره‌سازی خواهد ماند؟

بدون شک با مصرف لجام‌گسیخته فعلی، تمام گاز تولیدی مصرف می‌شود، حتی اگر ده‌ها میادین گازی جدید هم کشف شود. بنابراین کشور نیازمند حکمرانی درست مصرف انرژی است، البته، الگوهای قیمتی هم برای اصلاح الگوی مصرف چندان پاسخگو نیست.

شرکت‌های دانش بنیان متناسب با توان خود این طرح را پیش می‌برند. یک بسته تولید گاز مربوط به ۱۳ میدان گازی و دو طرح تقویت فشار گاز بوده که مجموع آن ۳/۶ میلیارد دلار بوده که مصوبه شورای اقتصاد گرفته است که در حال حاضر افزایش دو طرح ۱۰ میلیون مترمکعبی در حال پیگیری است. در این راستا، در تعدادی از موارد با برخی از پیمانکاران تفاهمنامه به امضا رسیده و طرف مقابل پس از مطالعه، طرح توسعه‌ای خود را ارائه خواهد داد و اگر کلیات آن مورد تأیید شرکت ملی نفت قرار بگیرد، فعالیت‌ها شروع خواهد شد که در کل و با اجرای همه این طرح‌ها ۱۴۲ میلیون مترمکعب به ظرفیت گاز و ۱۰۰ هزار بشکه هم به مجموع به میعانات گازی اضافه می‌شود.

با توجه به فرسوده بودن بخشی از ناوگان و دکل‌های حفاری شرکت ملی حفاری ایران چه برنامه‌هایی برای نوسازی و توسعه ناوگان آن دارید؟

سیاست کلی شرکت ملی نفت ایران در قبال شرکت ملی حفاری ایران، تقویت این شرکت بوده هرچند که برخی از موارد توسعه‌ای، مستلزم اخذ مجوز قانونی است، بنابراین بازسازی و نوسازی ناوگان دکل‌های حفاری در اولویت‌ها بوده البته که به گونه‌ای بازار تنظیم می‌شود که سایر شرکت‌های بخش خصوصی دارای دکل هم متناسب با تعداد ناوگان سهم بازار آنها نیز حفظ شود.

آیا ظرفیت تولید نفت کشور به ۴ میلیون بشکه رسید؟

ظرفیت تولید با میزان واقعی تولید تفاوت‌هایی دارد که در حال حاضر ظرفیت‌سازی به صورت بهینه انجام می‌شود. داشتن ظرفیت ۴ میلیون بشکه‌ای با توجه به بازار و چشم‌اندازی که در آینده وجود خواهد داشت، یک ظرفیت بهینه است. شرکت ملی نفت ایران برنامه بلندمدت داشته که اگر ۸۹ میلیارد دلار در بخش نفت سرمایه‌گذاری شود ظرفیت تولید به ۵/۷ میلیون بشکه در روز خواهد رسید.

یکی از دغدغه‌های حال حاضر شرکت‌های پتروشیمی تأمین خوراک پایدار است برنامه تأمین خوراک پایدار چیست؟

مجوز شرکت‌های پتروشیمی به دو دسته تقسیم می‌شود، دسته اول پتروشیمی‌هایی که خوراک آنها یعنی گاز

در حال حاضر قرارداد برخی از چاه‌های کم‌بازده بسته شده و مصوبات آن هم اخذ شده و ۵۰۰ میلیون دلار کلیات آن بوده که شرکت‌های دانش بنیان متناسب با توان خود این طرح را پیش می‌برند. یک بسته تولید گاز مربوط به ۱۳ میدان گازی و دو طرح تقویت فشار گاز بوده که مجموع آن ۳/۶ میلیارد دلار بوده که مصوبه شورای اقتصاد گرفته است که در حال حاضر افزایش دو طرح ۱۰ میلیون مترمکعبی در حال پیگیری است

تنها راه اصلاح جدی الگوی مصرف است.

با توجه به راه‌اندازی صندوق بهینه‌سازی مصرف انرژی، این صندوق تا چه میزان در اصلاح الگوی مصرف موفق خواهد شد؟

مشکل بهینه‌سازی با راه‌اندازی صندوق حل نمی‌شود، در واقع تشکیل صندوق بهینه‌سازی مصرف انرژی، فعالیت‌ها را از لحاظ اجرا سخت‌تر هم خواهد کرد. در نتیجه، درست کردن صندوق کمک چندانی به بهینه‌سازی مصرف نمی‌کند.

یکی از اتفاقات مهم، تصویب سه طرح در شورای اقتصاد بود که یکی از این طرح‌های چاه‌های کم‌بازده بود جزئیات این طرح‌ها چیست؟

در حال حاضر قرارداد برخی از چاه‌های کم‌بازده بسته شده و مصوبات آن هم اخذ شده و ۵۰۰ میلیون دلار کلیات آن بوده که